

**İSTANBULLU RUMLARIN EVRENSEL FEDERASYONU
(İREF)**

Duyuru

15 Nisan 2024

**Müşir Marko Paşa (Piçipios) Apostolu
(1824-1888)**

Anısına Uluslararası Ödül

Adaylık çağrısı

İREF Yönetim Kurulu Müşir Marko Paşa'nın (Piçipios) torunların çocukları ile birlikte, milliyeti ve kökeni ne olursa olsun insana ve topluma katkı konusunda örnek olan büyük Osmanlı Rum Hekimi anısına uluslararası bir yarışma düzenlemeye karar vermişlerdir. Marko Paşa, Kızılay'ın kurucularından ve ilk başkanıdır. Ölümüne kadar 17 yıl boyunca Mektebi Tıbbiyye Şahanenin Müdürü olarak görev yapmıştır. Marko Paşa'nın (Piçipios) hayatı ve mükemmel sosyal tıbbi çalışmaları hakkında ayrıntılar www.conpolis.eu web sitesinde verilmektedir. İlgilenenlerin ödülleri verilmesine ilişkin Yönetmeliği incelemeleri ve kabul etmeleri durumunda, ekteki formu doldurarak aday göstermeleri rica olunur. Son teslim tarihi 20 Mayıs 2024'tür.

MARKO PAŞA PİÇİPİOS ANISINA ÖDÜL YÖNETMELİĞİ

Madde 1

Ödölün Amacı

Ödölün amacı, sosyal tıp ve sağlık hizmetleri alanında, Marko Paşa Piçipios'un sağlığında yaptığı gibi, önemli çalışmalar sergileyen gerçek şahısların veya tüzel kişilerin çalışmalarını takdir etmektir. Sosyal tıp tanımı büyük ölçekte ve çok sayıda insanın sağlığını çıkar gütmeyerek korumasına yardımcı olan ve topluma sağlık hizmeti sunmayı amaçlayan eylemler anlamına gelir

Madde 2

Ödöl Komitesi

Ödölün verilmesine ilişkin tüm prosedürler, yedi kişilik bir Komitesi tarafından denetlenir. Komite aŐağıdaki üyelere oluşur: (a) iki üye Marko Paşa'nın soyundan, (b) iki üye İREF Yönetim Kurulu tarafından atanan Türkiye ve Yunanistan'dan iki tıp doktoru, (c) İREF Yönetim Kurulu temsilcisi, (d) İstanbul Tabipler Birliđi'nin bir üyesi ve (e) Panhellenik Tabipler Birliđi'nin bir üyesi.

Madde 3

Ödöl Prosedürü

- 3.1. Ödöl, yetkili Komisyon tarafından iki yılda bir kendi kararı ile ilan edilir.
- 3.2. Aday göstermeler doğrudan adaylar veya üçüncü kişiler tarafından yapılır. Başvuru, Komite tarafından hazırlanan bir form doldurularak yapılır ve ek belgelerin sunulmasını sağlar. Adaylık teslim süresi 45 gündür. Komite, adaylıkları inceledikten sonra İREF Yönetim Kurulu'na bir öneride bulunur. İREF 30 gün içinde Ödölün verilmesi için karar alır. Komite, adaylıkların eşdeğer olması durumunda – en fazla iki- tavsiyede bulunabilecektir. Bu durumda ödöl miktarı bölünür.
- 3.3. Ödöl Töreni, İstanbul'dan başlayarak Atina ve İstanbul arasında dönüşümlü olarak gerçekleştirilecektir.
- 3.4. Ödöl, 1.500 Euro tutarında bir parasal miktar ve bir plaket verilmesinden oluşmaktadır. Ödöl İREF özeni ile hazırlanan törende verilir.

Marko Paşa (Pitsipios) Anısına Ödül Adaylık Formu

Gerçek kişi olması durumunda Adayın Adı/Soyadı:

Tüzel kişi olması durumunda Adaylık Adı:

İletişim bilgileri:

Posta adresi:

Telefonlar:

E-posta:

Yönetmeliğin 1. maddesinin ruhuna uygun olarak adaylığı destekleyen faaliyetlerin kısa açıklaması (500 kelimeye kadar):

Gerçek kişi aday olması durumunda detaylı özgeçmişin sunulması.

Tüzel kişi olması durumunda, Tüzüğünün sunulması.

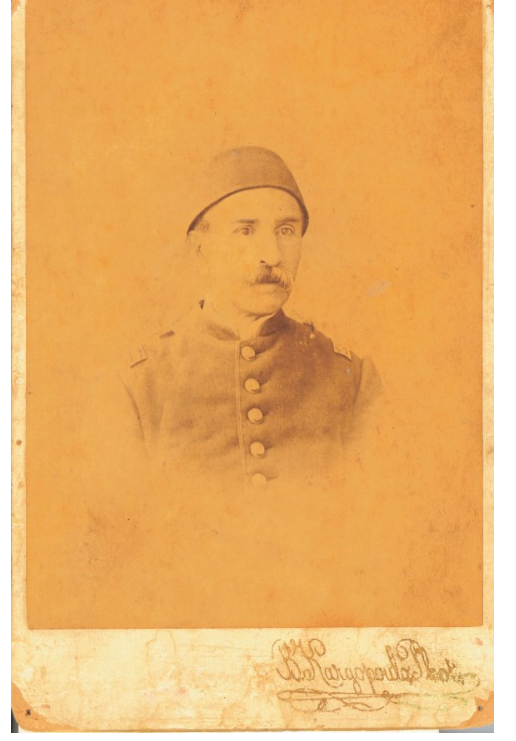
Adaylık için yayınlar, raporlar vb. gibi destekleyici materyallerin sunulması:

Başvuru e-posta yoluyla şu adrese yapılacaktır: nnap@otenet.gr

Marko Paşa Pitsipios (Apostol oğlu) 1824 -1888

Marko Paşa'nın ailesi 1627 senesinden Sakız (Chios) adasında yaşıyormuş. Ancak ailesi 1822 senesinde Sakız (Chios) adasından göç edip Siros adasına yerleşmiş. Babasının adı Apostol soyadı Pitsipios'tu. Marko 1824 yılında Siros adasında doğmuş.

Marko ufak yaştan okumayı çok seven zeki bir çocukmuş. Rüyası da doktor olmakmış. İlk ve orta öğrenimini Siros adasında yapmış. Marko 1837'de 13 yaşındayken babası vefat etmiş. Büyük kayıplarına rağmen çocuklar okullarına devam etmiş. Marko 1841 yılında okuldan mezun olmuş. Sonra da ailece İstanbul'a göç etmişler.

Nihayet ufak yaştan doktor olma rüyasına kavuşup Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne'ye yazılır. Marko Paşa 1851 senesinde Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne'ye askeri hekim rütbesi ile mezun olur. Mezun olduğu senede de okulun cerrahi kliniği şefliğine atanır. 1839 senesinde kurulan Mekteb-i Tıbbiye-i Şâhâne'ye eczacılık bölümü açılır ve ileri senelerde Marko Paşa bu bölümde de ders verir.

Zamanına göre çok yetenekli bir cerrah olan Marko Paşa bitkiler konusunda da eğitilmiş ve deneyimli bir hekimdi. Marko Paşa 1861 senesinde Sultan Abdülaziz'in başhekimliğine getirilir (Sertabib-i Hazret-i Şehriyari) ve aynı dönemde Saray eczaneleri yöneticisi olarak tayin edilir.

Var olan beratlarla göre yine aynı dönemde Askeri hastaneler yöneticisi ve Genel Hastaneler Bakanıydı. Çok yetenekli ve iyi bir hekim olmasından dolayı da mirlivalığa (tuğgeneral-paşa rütbesine) yükseltilen ilk hekim olma hakkını kazandı.

Marko Paşa 1868'de Hilal-i Ahmer (bugün Kızılay) Cemiyeti'nin kuruluşunu sağladı ve ilk başkanı oldu.

Marko Paşa 1871 senesinde Mekteb-i Tıbbiye'de Nazır (Dekan) olur. Tarihe göre Mekteb-i Tıbbiye'nin dekanları arasında yalnız Marko Paşa 17 sene başarı ile bu ilim müessesesini idare etmiştir.

Marko Paşa 1876 senesinde Meclis-i Ayan üyeliğine de seçilir.

1867 senesinde Euterpe (Efterpi) ile evlenir. 1888 senesinde vefat eder.

1851 yılından 1888 ölüm senesine kadar devamlı 37 yıl hürmet, bağlılık ve özveriyle 3 Osmanlı sultanına hizmet etmiştir. Dolayısıyla o tarihlerde Osmanlı'daki en yüksek rütbeli ve en yetkili hekim de oldu.

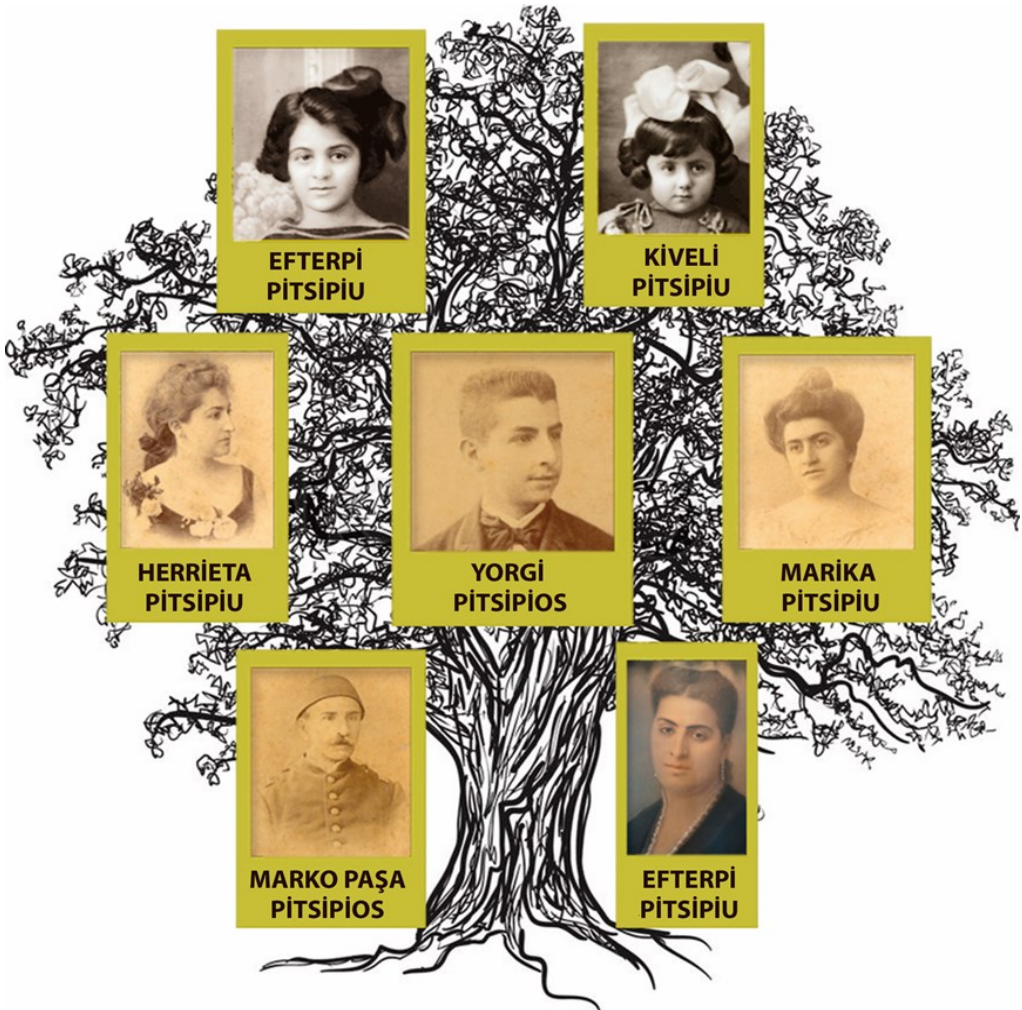
Marko Paşa'nın eşi Efterpi Pitsipiu'nun portresi

Marko Paşa'nın eşinden 10 çocuğu oldu, fakat ne yazık ki difteri hastalığından ölen yedi çocuğunu ve eşini toprağa vererek çok büyük bir acı yaşamıştır. On çocuğundan yalnızca üçü hayatta kalmıştır.

MARKO PAŞA'NIN SOY AĞACI

En altta, kendisi ve eşi Efterpi
Ortada, hayatta kalan üç çocuğu, Herrieta, Yorgi ve Marika
En üstte, oğlu Yorgi Pitsipios'un iki kızı, Efterpi ve Kiveli Pitsipiu

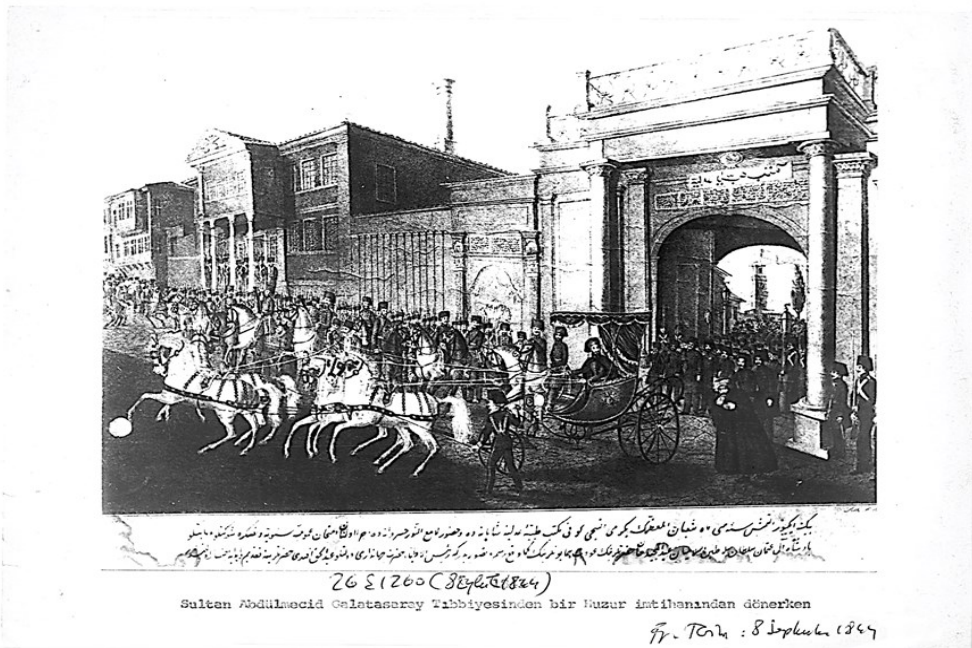
MEKTEB-İ TIBBİYE-İ ŞAHANE

Sultan II. Mahmud, 14 Mart 1827 yılında Avrupaî usulde ilk tıp fakültesini kurdu. Kuruluşu, her sene Türkiye’de tıp bayramı olarak kutlanır.

Sultan II. Mahmud’un Tıbhane-i Âmire adıyla kurduğu modern tıp fakültesinde, askerî ve sivil tabipler beraberce tedrisat görürdü. Eczacı, baytar ve dişçiler de buradan yetişirdi. Şehzadebaşı’ndaki mektepte yetişen talebeler, Gülhane’de saray bahçesinde inşa edilen ve bugün de binası halâ mevcut bulunan tatbikat hastanesinde staj görürdü. Mektep de sonradan buraya taşınmıştır.

Sultan II. Mahmud zamanında Viyanalı Dr. Charls Ambroisse Bernardin tarafından kurulan Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şahaneî yani Askeri Tıbbiye Eczacılık Şubesi 17 subat 1839 yılında kuruldu.(Ecole Imperiale de Medicine) adıyla anılmaya başladı. Marko Paşa da büyük bir ün kazanmış olan bu okula gitmek istemekte idi.

Sultan Abdülmecid, Mekteb-i Tıbbiye ile yakından alakalanır, sene sonundaki imtihanları bizzat takip ederdi. Avrupa’da bazılarının fakülteyi küçümsediğini duyunca, 1847 yılında mezunları Viyana’ya gönderdi. Buradaki meşhur hocaların huzurunda açık bitirme imtihanlarına girerek yüksek muvaffakiyet kazandılar. Böylece İstanbul’daki Mekteb-i Tıbbiye’nin, Avrupa ayarında tıp tahsili verdiği ispatlanmış oldu. Bu okul Osmanlılık ideali çevresinde açılan yüksek eğitim kurumlarından biriydi.

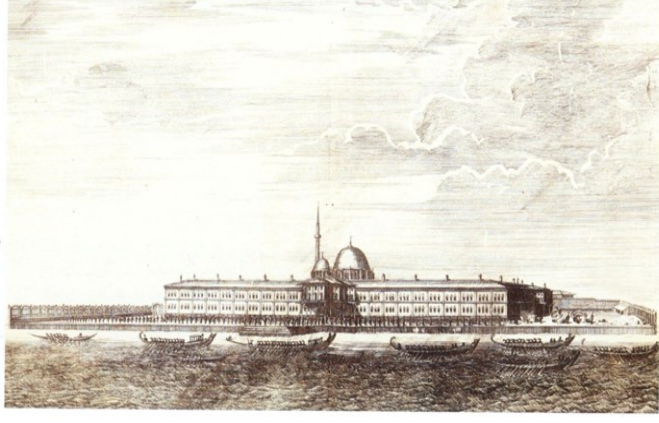

Sultan Abdülmecit Mekteb-i Tıbbiye imtihanlarından ayrılırken

Bu okul giderek gelişti ve Sultan II. Abdülhamit Han zamanında dünyanın en ileri gelen tıp fakültelerinden biri haline geldi. 1845-1846 ders yıllarına kadar Mektebin üç yılı lise ve dört yılı da fakülte seviyesinde idi. Bu yıllarda öğretim süresi on yıla çıkarıldı. Talebelerin her ihtiyacı mektep tarafından karşılanır, sivil talebeler askerlikten muaf tutulurdu. Fransızca, Arapça, Farsça ve dinî ilimler de, okutulan dersler arasındaydı.

1848'de Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'nin yerleştiği ve bir süre kullandığı Humbarahane Kışlası

Humbaracı ve
Lağımcı Kışlası
Humbaracı and Lağımcı
(Bombardier) Barracks
(Mahomed Raif)

396

Dünyanın her köşesinden buraya eğitim görmek için gelen öğrencilere, burada ders veren hocaların çoğu, Avrupa'dan gelmiş veya burada yetişmiş ünlü doktorlardır. Ayrıca, araştırmaları için, burada okuyan her talebeye bir mikroskop verildiğini burada okuyanlar hatıralarında anlatırlar.

Mekteb-i Tıbbiye'yi gezen yabancı seyyahlar, diplomatlar ve ilim adamları bu okul için hayranlıklarını ifade etmekten kendilerini alamamışlardır.

Doktorluk böylece, kâtiplik ve subaylıkla beraber zamanın en popüler mesleklerinden biri haline geldi. O zamana kadar küçük görülen ve gayrimüslimlerin tercih ettiği doktorluk mesleği, Müslümanlar arasında da yayıldı.

Sultan Abdülhamid, Şam gibi büyük merkezlerde tıbbiye mektebi açtığı gibi, yeni hastaneler yaptırarak halk sağlığına mühim hizmette bulundu. Küçükken ateşlenerek vefat eden kızının hatırasına Şişli'de yaptırdığı Hamidiye Etfal Hastanesi halâ faaliyettedir.

Ayrıca Mekteb-i Tıbbiye'de eczacılık branşında, zamanında Marko Paşa da ders verir.

Zamanla eczacılık okulunda Stefanos ve Konstantin Karatheodori, Sarandis Arhigenis, Stavrakis Aristarhis ve Spiridon Mavrogenis gibi, ders veren ünlü doktorlar da vardı.

Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'nin uzun yıllar kullandığı Sirkeci Demirkapı'daki Kırmızı Kışla

HEKİM MARKO PAŞA

1851 yılında Marko Paşa Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane okulundan askeri tabip olarak diploma alır. Kolağası rütbesi ile bitirir. (O yıllarda tahsil 10 sene idi). Mezun olduğu yıl aynı okulda cerrahi kliniği (seririyat-ı cerrahiye) şefliğine de atanır.

İyi bir hekim olmasından ötürü ferik (paşa) rütbesine yükseltilen ilk hekim olma hakkını da kazanır.

Zamanına göre çok kuvvetli cerrahi bilgisi olan Marko Paşa tıp konusunda da eğitimli ve deneyimli bir hekimdi. Marko Paşa 1861'de Sultan Abdülaziz'in başhekimiliğine getirildi.(sertabib-i hazret-i şeriyari).

Aynı dönemde saray eczanelerinin idarecisi olarak tayin edildi.

Burada saray eczaneleri tabirinin kapsamının da belirtilmesinde yarar vardır.

Bilindiği gibi Osmanlı devletinde eczaneler aynı zamanda hastanın kabul ve tedavi edildiği yerdir. Kuşkusuz bu anlayış Osmanlı sarayında da sürmüştür olmalıdır ki ondokuzuncu asrın ikinci yarısından itibaren yeniden teşkilatlanan saray eczanesi, hem hastaların tedavi edildiği, hem de gereken ilaçların imal veya temin edildiği bir kurumdur. Dolayısıyla görevli personeli arasında eczacılar, tabipler ve cerrahların bulunduğu saray eczanesinde, hastane ve eczane fonksiyonu da bir arada yürütülmüştür

Sultan Abdülaziz'in en meşhur saray başhekimisi, Marko Paşa'dır. Saray başhekimliği görevine atanmasından kısa bir süre sonra tabip Marko Bey'e Sultan Abdülaziz Paşalık ünvanını verir. 1861'de Mirliva (Tuğgeneral) rütbesine yükseltilen ilk hekim ve Rum olmuştur.

Marko Paşa 1871 senesinde Mekteb-i Tıbbiye'nin dekanı oldu.

Tarihe göre Mekteb-i Tıbbiye'nin dekanları arasında yalnız Marko Paşa 17 yıl başarı ile idare etmiş.

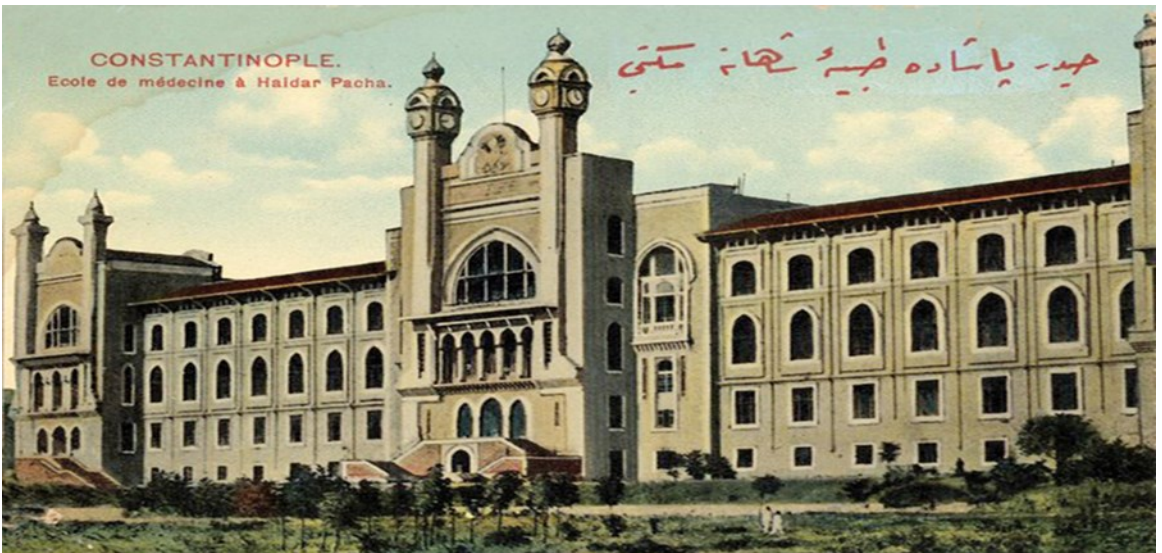
1864 yılında, başarılarından dolayı Ferik (Tümgeneral) rütbesine yükseltilen ilk hekim olmuştur.

Marko Paşa'nın imzasını taşıyan diploma
(Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'nin Dekanı olduğu dönem)
Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesinin müzesinde bulunuyor

1903-1933 OKUL senelerinde kullanılan Haydarpaşa Binası

MARKO PAŞA'NIN VEFATI

Marko Paşa 2 Kasım 1888 senesinde hasta vaziyette Burgaz adasındaki yazlık evinde vefat etti

3 Kasım 1888 günü

Bahriye Nezareti'ne ait olan 19 numaralı vapur ile köprüden bütün Mekteb-i Tıbbiye-i talebeleri, hocaları ve hariçten gelen birçok doktor, eczacı, dost ve akraba eşliğinde, cenazeyi Kuzguncuk'a nakletmek için Burgaz Ada'ya hareket edildi.

O gün pek şiddetli bir lodos fırtınası varmış. Vapur iki defa batmak derecesine kadar vardı. Büyük bir müşkülâtle vapur Burgaz adasına yanaşabildi.

Ayin-i ruhani yapıldı. Sonra gene aynı şekilde cenaze vapura konuldu. Vapur Kuzguncuk'a hareket etti. Cenaze Marko Paşa'nın evi önünde bir müddet tevakkuf ettikten sonra Kuzguncuk Rum Mezarlığına getirildi. Mezarı başında Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriye dahiliye hocası mirliva Zoiros Paşa, Marko Paşa'nın tercüme-hali ve şahsi meziyetleri hakkında uzun ve gayet müessir bir nutuk söyledi.

Efendiler!

Yirmibeş seneden beri meslektaşım ve başkanım olan, uzun zamandır sevgi bağı ile bağlanmış bulunduğum bir zâttan sonsuza kadar ayrılmak düşüncesi ve gerçeği benim için tahammül edilebilecek bir şey olmadığını elbette takdir edersiniz. Marko Paşa Rum tüccarlarından gayet itibarlı bir aileye mensup olup 1824 senesinde dünyaya gelmiştir. İlk öğrenimini ailesinin vatan edinerek yerleşmiş bulunduğu Şire [Siro, Syros, Syra] adasında tahsil etmiştir. Sonradan ailesi Dersaadet'e [İstanbul] göçmüşlerdir. Burada Mekteb-i Tıbbiyye-i Şâhâne'ye [Tıp Fakültesi] yazdırılmıştır.

Marko Paşa Mekteb-i Şâhâne'de [Tıp Fakültesi] okuduğu sırada akranları arasında kendisini göstermiş ve hocalarının takdir ve muhabbetlerini kazanmıştır. Doktor olup diplomasını alır almaz o esnada Hariciyye Hastalıkları Hocası bulunan müteveffa Konstantin Karateodori Bey'e Seririyatı Hariciye Reisi nâmıyla yardımcı tayin edilmiştir

Zamanla Mekteb-i Tıbbiyye-i Şâhâne [Tıp Fakültesi] Bakanlığı'nda bulunan merhum Cemal Efendi Marko Paşa'yı himayesine alarak İstanbul'un önde gelen aileleriyle tanıştırmıştır.

Marko Paşa çalışkanlığı, zekası ve becerikliliği sayesinde kısa süre içerisinde İstanbul'un en meşhur doktoru olmuştur.

Marko Paşa, bu şöhretini bilgisi, zekası ve çalışkanlığı ile kendi hakkıyla kazanmıştır.

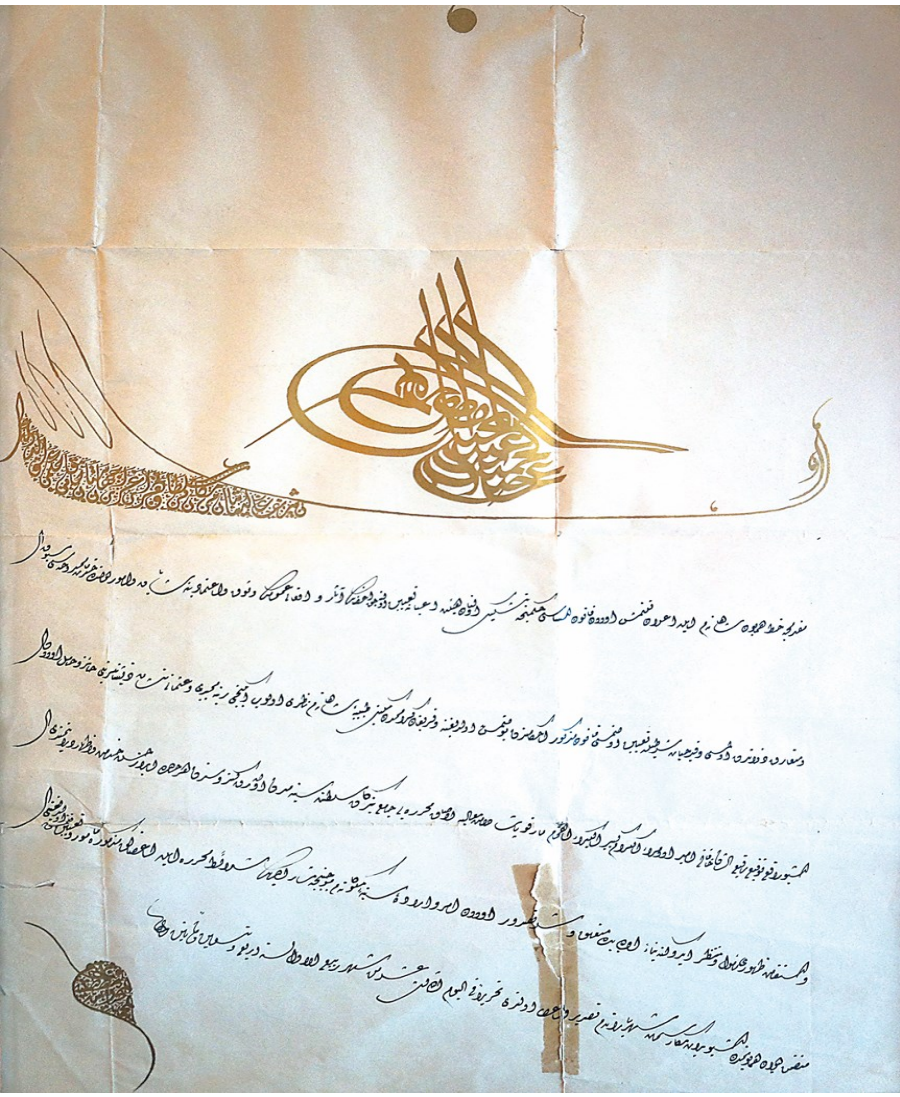
Marko Paşa'nın yükselişi yalnız şöhretiyle sınırlı kalmamıştır. Rütbe ve paye olarakta hızla yükselmiş bir kaç sene zarfında Kolağalıktan Miralaylığa yükselmiştir

Marko Paşa Seririyat-ı Hariciye Başkanlığı'nda bir müddet kaldıktan sonra Seririyât-ı Hariciye Müfredâtı Hocalığı vekâletine tayin olunmuştur.

Cennetmekân Sultan Abdülaziz Han hazretlerinin saltanatı zamanında padişahın baştabibi olmuştur. Osmanlı Ordusu Genel Sağlık Hizmetleri Başkanlığı'na [Umum Asâkir-i Şâhâne Hidmet-i Sıhhiyesi Riyasetini] Osmanlı Tarihi'nde ilk defa olarak bir doktora Padişah tarafından verilen Mirliva [tuğgeneral] rütbesine atanmıştır.

MARKO PAŞA'NIN MEZARI
KUZGUNCUK RUM
MEZARLIĞINDA BULUNUYOR

BERAT

(Tuğra)

Abdülaziz Hân bin Mahmud el-muzaffer dâ'imâ

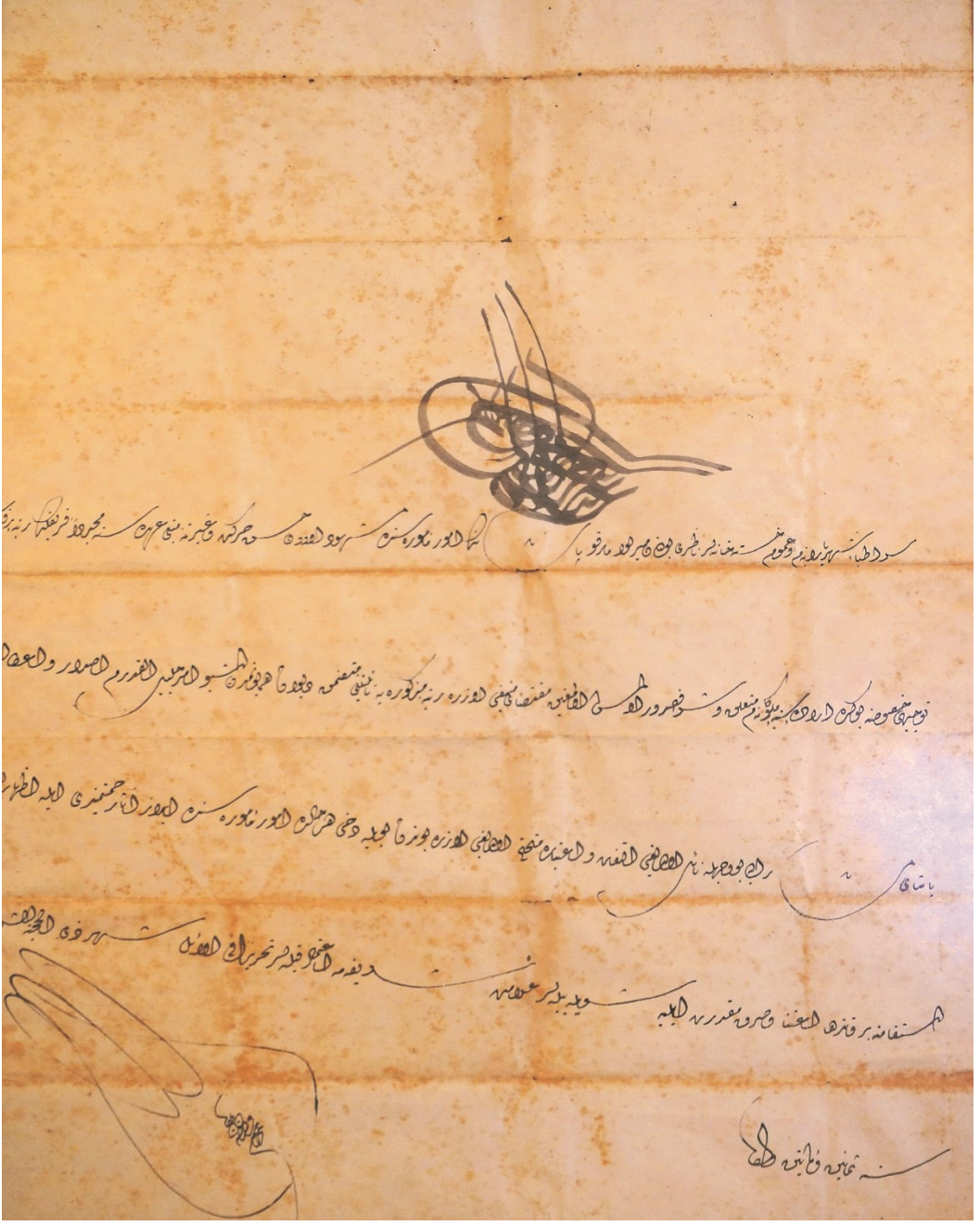
Fermanım hükmü budur ki

Baştabibim olup genel askeri hastaneler yönetiminde bulunan ve bu kere kendisine Tümgenerallik [feriklik] rütbesi ihsân kılınan Marko Paşa, görevi esnasındaki güzel, başarılı ve övülesi çalışmalarından dolayı tarafımdan ödüllendirilmeyi hak etmiştir. Çıkan iradem gereğince kendisine Nişân-ı Osmâni'nin değiştirilerek ikinci rütbesinden bir kıtası ihsan kılınmıştır. İşbu berat yazıldı ve verildi.

Bin iki yüz seksen senesi Zilhicce'sinin ilk günlerinde yazıldı.

7-16 Mayıs 1864 [1-10 Zilhicce 1280]

BU BERAT MARKO PAŞA TORUNLARININ ARŞİVİNDE BULUNUYORDU. 10/08/2012 TARİHİNDE, KIZILAYIN KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLAMAK ÜZERE, O ZAMANIN KIZILAY BAŞKANI SAYIN AHMET LÜTFİ AKAR TARAFINDAN HALIÇ KONGRE MERKEZİNDE YER ALAN İFTAR YEMEĞİNE BİZ TORUNLAR DESPİNA ANAÇ VE YORGO PAPADOPOULOS DAVET EDİLDİK VE BAŞKANA KIZILAY'IN ARŞİVİ İÇİN BU ORJİNAL BERATI, TABLO OLARAK HEDİYE ETTİK.

BERAT
(Tuğra)

Abdülaziz Hân bin Mahmud el-muzaffer dâ'imâ

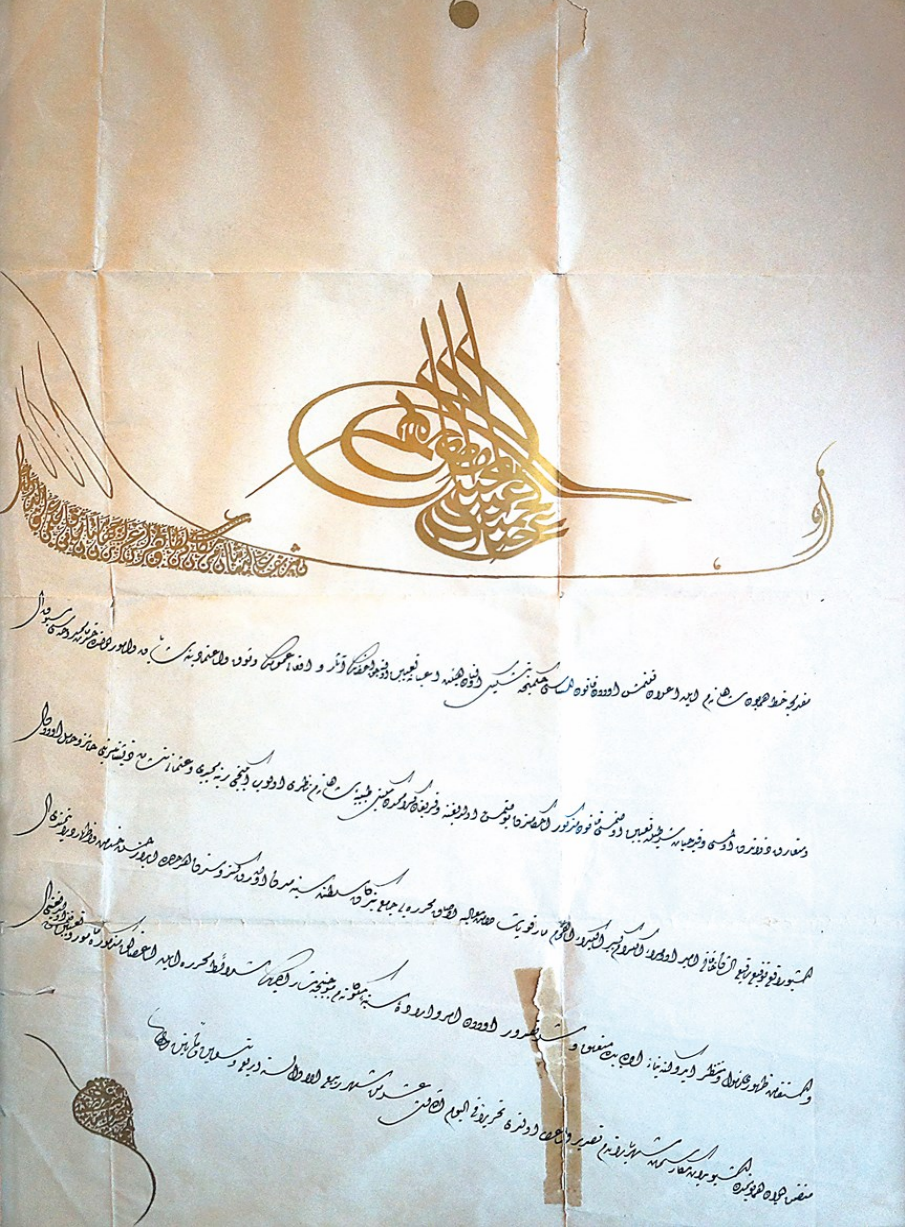
Fermanım hükmü budur ki

Baştabibim ve genel hastaneler yöneticisi olan Tuğgeneral [Mîrlivâ] Marko Paşa'nın görevi esnasında görülen olumlu hareketleri ve başarılı çalışmalarından dolayı rütbesinin Tümgeneral [feriklik]liğe yükseltilmesi çıkan iradem gereğidir. Divân-ı hümayûnumdan işbu berat yazıldı ve verildi. Paşa'nın nail olduğu iltifat ve itibar üzere bundan böyle dahi her durumda işlerinde bir kat daha gayret eyleye ve başarılı hizmetlerde buluna. Emrime itimat kılalar.

Bin iki yüz seksen senesi Zilhicce ayının ilk günlerinde yazıldı.

7-16 Mayıs 1864 [1-10 Zilhicce 1280]

MARKO PAŞA'NIN ABDÜLHAMİD HÂN ZAMANINDA AYAN MECLİSİ'NE ATANMASI

BERAT (Tuğra)

Abdülhamid Hân bin Abdülmecid el-muzaffer dâ'imâ

Fermanım hükmü budur ki

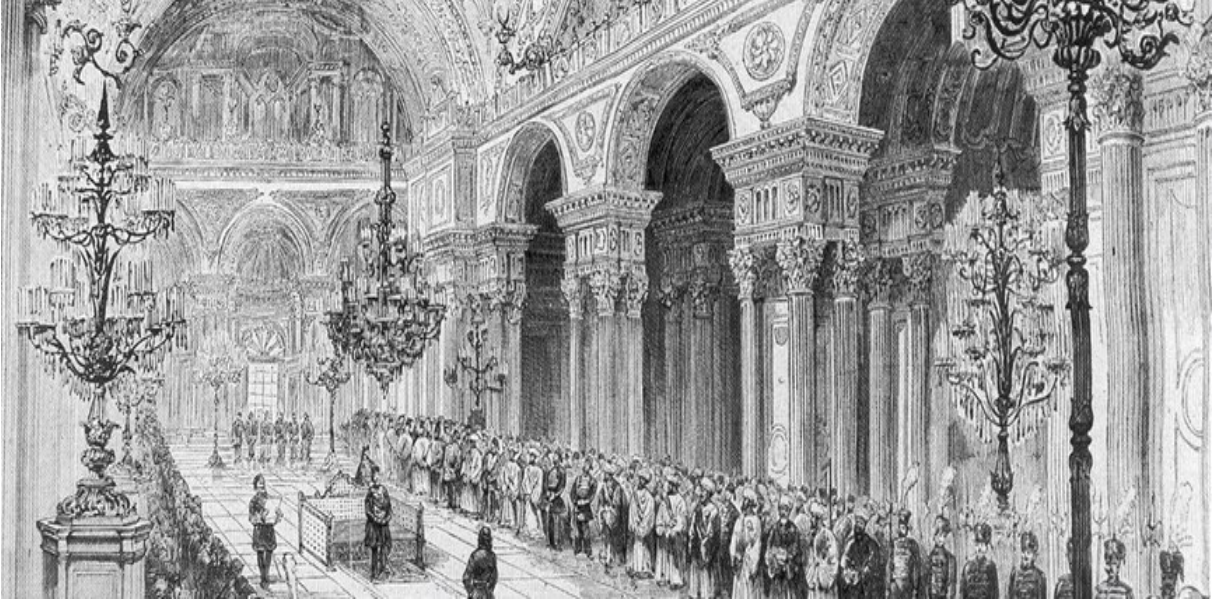
Daha önce hatt-ı hümayunum ile ilan edilmiş olan Anayasa [Kanûn-ı Esâsî] hükmünce kurulan Ayan Meclisi'ne atanacak üyelerin hal ve hareketleri güvenilir, devlet işlerinde başarılı hizmetlerde bulunmuş ve tanınan zatlardan olması kayd-ı hayat şartıyla atanmaları söz konusu yasa gereğidir.

Tümgeneral[ferik]lerimden Tıp Fakültesi yöneticisi olup yüksek rütbe ve birçok nişana sahip olan Marko Paşa, kendisinden her durumda güzel hizmetlerde bulunacağı ümidiyle çıkan iradem gereğince yazılı şartlar dahilinde söz konusu üyeliğe atanmıştır. Divân-ı hümayûnum'dan işbu berat yazıldı ve verildi.

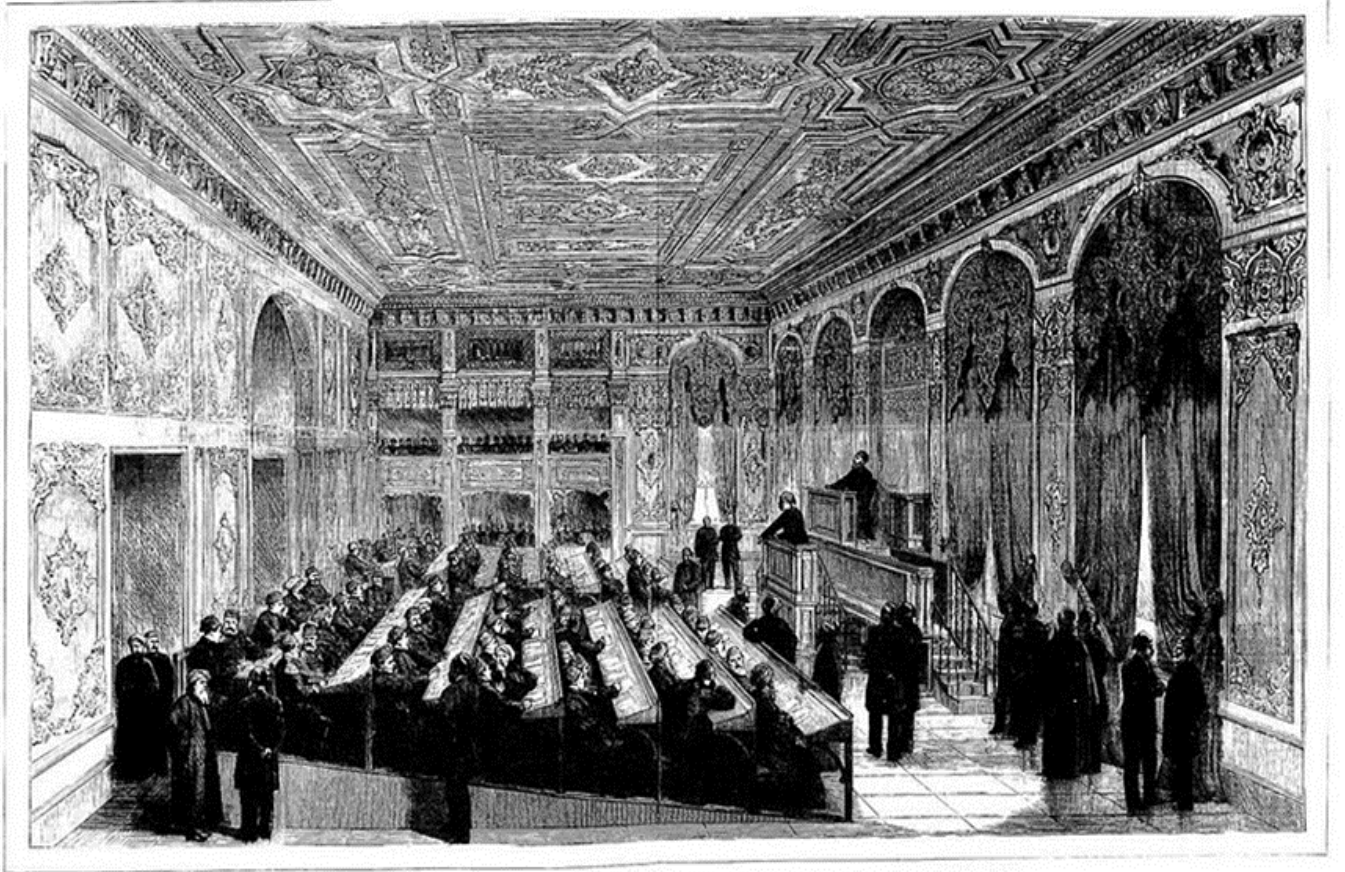
Bin iki yüz doksan dört senesi Rebiülevvel ayının on üçünde yazıldı.

28 Mart 1877 [13 Rebiülevvel 1294]

Meclisin açılış töreni, Dolmabahçe Sarayı, 1877

Meclisin Ayasofya'daki Darülfünun Binası'ndaki toplantı salonu, 1877

MEETING OF THE FIRST OTTOMAN PARLIAMENT, CONSTANTINOPLE, MARCH, 1877

HİLAL-İ AHMER'İN AMBLEMİ

HİLAL-İ AHMER 'İN KURULUŞU (KIZILAY CEMİYETİ)

Marko Paşa'nın tarihte ebediyen kalacak olan başarısı Hilal-i Ahmer'in kuruluşunu 1868 de sağlamaktı. Bu temeller üstünde yürüyen bugünkü cemiyet KIZILAY.

KIZILAY yardım sevenler ile muhtaç kişiler arasında güvenli bir köprü olarak ve o kırmızı Hilal, hiç kimsenin giremediği ulaşamadığı, varamadığı, ulaşsa bile kalamadığı yerlerde, coğrafyalarda çok büyük bir kahramanlıkla büyük bir dirayetle tutundu. Biz bu kırmızı hilalle ne kadar gurur duyuyorsak, ne kadar büyük heyecan hissediyorsak, dalgalandığı ülkelerde, şehirlerde insanlar bu kırmızı hilali görünce aynı şekilde sevinç duyuyorlar, huzur duyuyorlar. Kendilerini güvende, emniyette hissediyorlar.

TÜRK KIZILAYI, TÜRKİYE'Yİ dünya ölçesinde temsil eden en önemli kurumlarından biridir. Günlerimizde dünyanın en güçlü yardıma koşan cemiyetidir.

EBEDİYEN DEVAM EDECEĞİNE İNANIYORUZ.

Kızılay ambleminin doğuşu

877/1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Osmanlı Devleti İsviçre hükümetine ambulanslarda Kızılhaç değil, Kızılay amblemini kullanacağını bildirdi. Kızılay sembolünün kullanılmasına bu çatışma süresince geçici olarak izin verildi. Sembölü devamlı kullanma hakkı, 1907'de Londra'da düzenlenen 8. Uluslararası Konferansta verildi. Amblem, 1929'da resmen tanındı.

ANKARA'DA KIZILAY CEMİYETİ'NİN ARŞİVİNDE BULUNAN TABLO

HİLAL-İ AHMER'İN KURUCULARINI ANMAK İÇİN KURULUŞUNDAN TAM 100 YIL SONRA 1968 YILINDA BASILAN PUL

Türk Kızılayı Arşivi Dr. Besim Ömer Akalın

Cam Dia Fotoğraf Koleksiyonu'nda yer alan

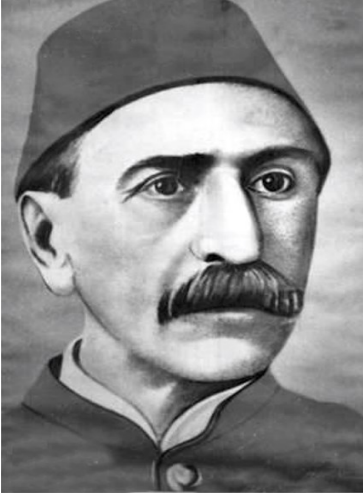
“Serdarı Ömer Paşa, Mekteb-i Tıbbiye Nazırı Marko Paşa
ve Doktor Muallim Abdullah Bey” in yer aldığı fotoğraf

ANKARA'DA KIZILAY CEMİYETİ'NİN ARŞİVİNDE BULUNAN TABLO

“DERDİNİ MARKO PAŞA’YA ANLAT” DEYİMİ NASIL ÇIKTI ?

Marko Paşa 19. yüzyıl sonlarında dönemin parlamentosu Meclis-i Umumi'nin bir kanadı olan Ayan Meclisi'nde halkın şikayetlerini dinleme ve üst makamlara iletmesi ile ünlü olmuş bir kişidir.

“Git derdini Marko Paşa’ya anlat” deyimini, onun bu faaliyeti nedeniyle ünlenmiştir.

Ancak halkın şikayetlerinin çoğunun, ağır ve hantal bürokrasi yüzünden sonuçsuz kalması, “Marko Paşa dert dinler ama derde deva olmaz ” şekline bürünmüştür.

Marko Paşa ayrıca dert dinlerken, konuları kaydırması, lafı yuvarlayıp başka yönlere çevirmesi ile de ünlü idi.

Marko Paşa hekimliği kadar, sosyal faaliyetleriyle de tanınmış bir kişiydi. Herkesin her türlü derdini dinlemesi, yardımına koşması ile de meşhurdur.

Paşa'nın dert dinleme konusundaki tavrı da halk arasında sohbet bulmuştu. Paşa, çaresi olmayan dertleri gayet dikkatli bir şekilde dinler, karşısındaki konuşmasını bitirince “anladık ama ne” diye sorardı. Haliyle muhatabı bir kez daha sorunu etraflica anlatır ve Paşa'nın aynı şekilde sorusuna muhatap olurdu.

Sonrasında Paşa'dan kendisine bir fayda gelmeyeceğine kanaat getirir ve şikayetini keserdi.

Bazıları Paşa'nın derde derman olmazsa bile, en azından karşısındakini dinleyerek bir nevi rehabilitasyon yaptığı kanısındadır.

Ancak çaresi olmayan dertlere yönelik olarak verilen “dardini Marko Paşaya anlat” kelamı dilimize bir darbimesel olarak girmiştir.